

Élő Világegyetem?

Ahol Grandpierre Atilla munkájával, elméleteivel találkozunk az ember, ott egyben biztos lehet: közhelyes gondolatokkal nem kell untatnia magát. A csillagász – és utóbb már filozófus – szerzőtől szinte megszoktuk, hogy meglepett és vitára ösztönöz minden könyvével vagy cikkével.

Gondolatmenete vitát gerjesztő jellegét szerkesztőként is volt szerencsém tapasztalni. Magyar nyelven ismeretterjesztő cikk formájában ugyanis először az Élet és Tudományban jelent meg elképzelése a Nap élő organizmusként történő bemutatásáról. S e címlapon is kiemelt írása nyomán se szeri se száma nem volt a szerkesztőségünkbe érkező hozzászólásoknak, polémiáknak, egyetértő vagy éppen élesen bíráló megjegyzéseknek.

Allásfoglalásra készítő ez a mostani munkája is, amely egy évtizeddel korábbi könyve újragondolt, kiegészített változata. A Világegyetem élő voltának igazolására még a korábbinál is több érvet, levezetést, összefüggést kíván megvilágítani. Bőven találunk tudomány- és művelődéstörténeti visszatekintést, természettudományos és filozófiai alapozást, s tág teret hagy a szerző elmélete alapos indoklásának. A könyv középpontjában – mintha ókori egyiptomi tudós papok nyomán járna – most is a Nap áll, a példák, a párhuzamok legtöbbször a nekünk életet adó csillagra összpontosít. Ám bátran tovább is lép: a teljes Mindenség felé, hogy azután a könyv végén egy újabb fordulattal magát az Embert és a fajunkat közvetlenül körülvevő élő Természetet állítsa előtérbe.

Szépen komponált, nagy ívű munka. Olvasóként azonban bennem mégis hagyott némi hiányérzetet. Nehéz eldönteni a műfaját: ismeretterjesztő könyv vagy terjedelmes tudományos esszé? S melyik tudományterülethez sorolható? Fizikához? Kozmológiához? Csillagászatához? Biológiához? Nehezen ragadható meg a szerző azon szilárd pontja, amelyen

megvetve lábát, ki akarja fordítani a világot a sarkaiból: elmélete cáfolja az anyagelvű világfelépítés létezését, ugyanakkor nem is teológiai mű. Lehet, hogy e sok hiányérzet csak annak a bizonyítéka, hogy Grandpierre Atilla saját, következetes világképet komponált, ám ehhez bizonyos alapokat szilárdabbra kellene még építenie. Hogy csak a legfontosabbat említsem: meg kellene alkotnia az „élet” új, általa helyesnek, érvényesnek tartott definícióját.

Mindez talán majd a harmadik átdolgozott kiadásba vagy valamelyik idegen nyelvű változatba kerül be, tudtommal ugyanis a mű iránt jelentős a nemzetközi érdeklődés. Ha lesz ilyen folytatás, akkor egy valamin

mindenképpen változtatnia érdemes: a bevezető magyar népi műveltséget, szkíta–hun mítoszrendszert felidéző „ajánló sorok” kissé tévútra vezetik az olvasót arról, hogy milyen könyvet fog majd olvasni.

Grandpierre Atilla könyvét azoknak is érdemes kézbe venniük, akik esetleg szkeptikusan közelítenek ehhez a merőben meglepő világmagyarázathoz, hiszen logikája, műveltsége, tudományos ismeretanyaga még a vele vitázókat is komoly szellemi kihívásokkal ajándékozta meg. Szövegének retorikai felépítése olyan hatásos, hogy olvasás közben úgy érezzük: máris parázs eszmecserébe bocsátkozunk a szerzővel. Ha a Világegyetem eleven jellegéről talán nem is fog meggyőzni minden olvasót, nyelvezete és elméletszövege elevenségéről feltétlenül! (*Az élő Világegyetem könyve. Titokfejtő Lap- és Könyvkiadó. 2012. Budapest, 302 oldal, ármegjelölés nélkül*)

GÓZON ÁKOS

Koronás kalandregény

A magyar királyi korona – a Szent Korona – országjelp. A jelp szó nem is fejezi ki mindazt, amit a történelmi múlt emberei éreztek iránta: akié a korona, azé az ország, a hatalom. Legutolsó menekítését és elrej-

